Parlaimint na hEorpa
2024-2029

An Coiste um Fhostaíocht agus um Ghnóthaí Sóisialta

2026/2023(INL)

25.3.2026

DRÉACHT-TUARASCÁIL

le moltaí don Choimisiún maidir le riosca síceasóisialta, strus agus meabhairshláinte ag an obair
(2026/2023(INL))

An Coiste um Fhostaíocht agus um Ghnóthaí Sóisialta

Rapóirtéir: Estelle Ceulemans

(Tionscnamh – Riail 47 de na Rialacha Nós Imeachta)

CLÁR NA nÁBHAR

Leathanach

TAIRISCINT I gCOMHAIR RÚN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA 3

IARSCRÍBHINN A GHABHANN LEIS AN TAIRISCINT I GCOMHAIR RÚIN: MOLTAÍ MAIDIR LE hÁBHAR AN TOGRA A IARRADH 10

RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN 22

IARSCRÍBHINN: DEARBHÚ IONCHUIR 24

TAIRISCINT I gCOMHAIR RÚN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA

le moltaí don Choimisiún maidir le riosca síceasóisialta, strus agus meabhairshláinte ag an obair
(2026/2023(INL))

Tá Parlaimint na hEorpa,

– ag féachaint d'Airteagal 225 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE),

– ag féachaint do Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagail 1, 3, 21, 27, 31 agus 35 di,

– ag féachaint do Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta, go háirithe Prionsabal 10 maidir le timpeallachtaí oibre sláintiúla, sábháilte agus dea-oiriúnaithe,

– ag féachaint do Threoir 89/391/CEE ón gComhairle an 12 Meitheamh 1989 maidir le bearta a thabhairt isteach chun feabhsuithe ar shábháilteacht agus ar shláinte oibrithe ag an obair a spreagadh[1],

– ag féachaint do Threoir (AE) 2019/1937 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2019 maidir le cosaint daoine a thuairiscíonn sáruithe ar dhlí an Aontais,[2]

– ag féachaint do Threoir (AE) 2024/2831 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2024 maidir le dálaí oibre san obair ardáin a fheabhsú[3], agus go háirithe Airteagal 12 di;

– ag féachaint do Threoir 2003/88/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 4 Samhain 2003 maidir le gnéithe áirithe d'eagrú ama oibre[4], do Threoir (AE) 2019/1152 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Meitheamh 2019 maidir le dálaí oibre trédhearcacha agus intuartha san Aontas Eorpach[5], agus do Threoir 2002/14/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2002 lena mbunaítear creat ginearálta chun fostaithe sa Chomhphobal Eorpach a chur ar an eolas agus chun dul i gcomhairle leo[6],

– ag féachaint do chreat-chomhaontú na gcomhpháirtithe sóisialta Eorpacha maidir le strus a bhaineann leis an obair (2004),

– ag féachaint do chreat-chomhaontú na gcomhpháirtithe sóisialta Eorpacha maidir le ciapadh agus foréigean ag an obair (2007),

– ag féachaint do Chreat Straitéiseach AE maidir le Sláinte agus Sábháilteacht ag an

---

1 IO L 183, 29.6.1989, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1989/391/oj.
2 IO L 305, 26.11.2019, lch. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.
3 IO L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj.
4 IO L 299, 18.11.2003, lch. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/88/oj.
5 IO L 186, 11.7.2019, lch. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1152/oj.
6 IO L 80, 23.3.2002, lch. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj.

Obair 2021–2027, ina leagtar amach príomhthosaíochtaí chun athruithe i saol nua na hoibre a thuar agus a bhainistiú, chun feabhas a chur ar chosc tionóiscí agus galar san ionad oibre, agus chun ullmhacht do ghéarchéimeanna sláinte amach anseo a mhéadú,

– ag féachaint do rún uaithi an 10 Márta 2022 maidir le Creat Straitéiseach nua AE maidir le Sláinte agus Sábháilteacht ag an Obair,

– ag féachaint do rún uaithi an 5 Iúil 2022 maidir leis an meabhairshláinte i saol digiteach na hoibre (2021/2098(INI)),

– ag féachaint do rún uaithi an 21 Eanáir 2021 maidir leis an gceart chun dícheangail (2019/2181(INL))

– ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa maidir le hobair fhorbhásach agus meabhairshláinte (SOC/745-EESC-2023),

– ag féachaint do chonclúidí ón gComhairle ar an Meabhairshláinte (15971/23),

– ag féachaint do theachtaireacht ón gCoimisiún an 4 Nollaig 2025 maidir leis an Treochlár um Poist ar Ardchaighdeán,

– ag féachaint do theachtaireacht ón gCoimisiún an 7 Meitheamh 2023 maidir le cur chuige cuimsitheach i leith na meabhairshláinte,

– ag féachaint don staidéar ó Roinn Beartais Pharlaimint na hEorpa a foilsíodh i mí na Bealtaine 2023 maidir le híoscheanglais sláinte agus sábháilteachta chun meabhairshláinte a chosaint san ionad oibre,

– ag féachaint do Shuirbhé Eurofound ar Dhálaí Oibre san Eoraip 2024: Na chéad torthaí. Lucsamburg: Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh,

– ag féachaint don tuarascáil ón Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht agus Sláinte ag an Obair ar “Rioscaí síceasóisialta agus meabhairshláinte a bhaineann leis an obair in earnáil sláinte agus cúraim shóisialta an Aontais” a foilsíodh an 13 Samhain 2025,

– ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Ghnóthaí Dlíthiúla ar an mbunús dlí atá molta,

– ag féachaint do Rialacha 47 agus 55 dá Rialacha Nós Imeachta,

– ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Shláinte Phoiblí,

– ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Fhostaíocht agus um Ghnóthaí Sóisialta (A10 0000/2026),

A. de bhrí go n-eascraíonn rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair go príomha as nochtadh tosca riosca a bhaineann le heagrú, dearadh agus bainistiú na hoibre, agus as comhthéacs sóisialta agus coibhneasta na hoibre, agus as dálaí oibre;

B. de bhrí go gcuireann nochtadh d’tosca riosca síceasóisialta amhail ualach oibre iomarcach, luas oibre míréasúnta, ganntanais lucht saothair, easpa neamhspleáchais,

éiginnteacht fostaíochta, drochchleachtais bhainistíochta, feidhmíocht mhífheidhmiúil agus córais mheastóireachta bunaithe ar fhiúntas go mór le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair;

C. de bhrí go bhfuil éifeachtaí diúltacha tromchúiseacha ag nochtadh d'fhachtóirí riosca síceasóisialta ar mheabhairshláinte agus ar shláinte choirp oibrithe, lena n-áirítear strus a bhaineann leis an obair, traochadh, neamhoird imní, dúlagar, galair chardashoithíocha, neamhoird mhatánchnámharlaigh agus éagumas oibre fadtéarmach;

D. de bhrí go léiríonn Suirbhé Eurofound ar Dhálaí Oibre san Eoraip gur tháinig méadú ar nochtadh do dhéine ard oibre ó 27 % in 2015 go 40 % in 2021 agus go raibh fostaí amháin as gach triúr ag obair ar dhéine ard oibre, go spriocdhátaí dochta nó le linn a gcuid ama shaoir;

E. de bhrí go dtagann costais shuntasacha shóisialta agus eacnamaíocha chun cinn i ndáil le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, lena n-áirítear neamhláithreacht, imeacht ón margadh saothair agus táirgiúlacht laghdaithe ar fud an Aontais, arb ionann iad agus thart ar 60 % de laethanta oibre caillte san Aontas, rud a chuireann le ganntanais saothair agus le déine oibre mhéadaithe d'oibrithe in eagraíochtaí a ndéanann ganntanais den sórt sin difear dóibh; de bhrí go dtéann aghaidh a thabhairt ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, strus agus meabhairshláinte ag an obair chun tairbhe d'oibrithe agus d'fhostóirí araon;

F. de bhrí go bhfuil tionchar an-dian agus fadtéarmach ag iompar sóisialta díobhálach, lena n-áirítear mí-úsáid ó bhéal, bagairtí, aird ghnéasach neamh-inmhianaithe, bulaíocht, foréigean agus ciapadh, ar shláinte fhisiciúil agus ar mheabhairshláinte oibrithe, agus go ndéanann sé difear díréireach d'oibrithe sa tsláinte, sa riarachán poiblí agus i ngairmeacha atá dírithe ar chliaint; de bhrí gur cheart foréigean, lena n-áirítear foréigean tríú páirtí ó chliaint, ó othair, ó fhaighteoirí cúraim nó ó úsáideoirí seirbhíse, a aithint go sainráite agus gur cheart aghaidh a thabhairt air;

G. de bhrí nach bhforáiltear le creat reatha AE maidir le sábháilteacht agus sláinte cheirde (OSH), go háirithe Treoir 89/391/CEE, do rialacha ceangailteacha atá sonrach go leor ina luaitear freagracht an fhostóra aghaidh a thabhairt ar na rioscaí uile;

H. de bhrí go bhfuil éagsúlacht shuntasach ann maidir le leitheadúlacht rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus maidir leis an gcaoi ar tugadh aghaidh orthu sa reachtaíocht náisiúnta agus i mbeartais níos leithne, lena n-áirítear iad siúd lena gcuirtear chun feidhme comhaontuithe na gcomhpháirtithe sóisialta Eorpacha maidir le strus a bhaineann leis an obair agus maidir le ciapadh agus foréigean; de bhrí go léiríonn an éagsúlacht sin difríochtaí i struchtúir mhargadh an tsaothair, i gcreataí rialála agus i gcleachtais cur chun feidhme, rud a fhágann go bhfuil leibhéil mhíchothroma cosanta ann ar fud an Aontais;

I. de bhrí gur deitéarmanaint shuntasacha maidir le sláinte agus sábháilteacht oibrithe iad rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an aeráid, lena n-áirítear nochtadh d'eachtraí agus dálaí adhaimsire agus a dtorthaí, amhail strus teasa, imní faoin gcomhshaol, agus strus a bhaineann leis an obair atá nasctha le haistrithe comhshaoil; de bhrí go ndéanfadh comhtháthú na rioscaí sin i ndlí an Aontais Eorpaigh é a nuachóiriú agus go n-áiritheodh sé a ábharthacht leanúnach do shaol athraitheach na hoibre;

J. de bhrí go dtugann an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht agus Sláinte ag an Obair chun suntais a thábhachtaí atá próisis rannpháirtíochta measúnaithe riosca agus rannpháirtíocht éifeachtach oibrithe agus a n-ionadaithe chun rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc;

K. de bhrí go dtuairiscíonn 29 % d'oibrithe nach bhfuil siad an-eolach nó nach bhfuil siad ar an eolas ar chor ar bith faoi strus a bhaineann leis an obair a chosc ina n-ionad oibre, rud a léiríonn bearna shuntasach eolais agus cumarsáide maidir le rioscaí síceasóisialta a chosc;

L. de bhrí go gcuireann an úsáid mhéadaitheach a bhaintear as teicneolaíochtaí digiteacha, bainistiú algartamach agus intleacht shaorga le strus teicneolaíochta, ró-ualach cognaíoch, diansaothrú oibre, leithlisiú sóisialta agus cailliúint neamhspleáchais, agus gur minic a bhíonn sé de cheangal ar oibrithe oiriúnú do mheaisíní seachas teicneolaíocht a chur in oiriúint d'oibrithe;

M. de bhrí go raibh baint ag teilea-obair agus socruithe solúbtha oibre, agus neamhspleáchas agus solúbthacht á soláthar ag an am céanna, le déine oibre mhéadaithe, cur isteach ar an gcothromaíocht oibre is saoil, infhaighteacht leathnaithe agus teacht chun cinn cultúir oibre 'i gcónaí', rud a d'fhéadfadh difear diúltach a dhéanamh don mheabhairshláinte mura ndéantar é a rialáil i gceart;

N. de bhrí go bhfuil mná, oibrithe óga agus oibrithe níos sine, oibrithe i gcineálacha fostaíochta forbhásacha nó neamhchaighdeánacha, foireann bhainistíochta, oibrithe imirceacha agus mionlaigh eitneacha, oibrithe a bhfuil riocht ainsealach orthu, agus oibrithe atá faoi réir dianfhaireacháin feidhmíochta agus córais luaíochta bunaithe ar fhiúntas neamhchosanta go díréireach ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair; de bhrí nach leochaileacht aonair is cúis leis sin ach gur toradh é ar neamhionannais struchtúracha, míchothromaíochtaí cumhachta agus cleachtais idirdhealaitheacha in eagrú na hoibre, lena n-áirítear gnéasachas, aoiseachas, ciníochas, cumasachas, idirdhealú aicmebhunaithe agus idirdhealú bunaithe ar ghnéaschlaonadh, féiniúlacht inscne nó léiriú inscne; de bhrí gur tosca riosca síceasóisialta iontu féin iad na cineálacha trasnacha idirdhealaithe sin;

O. de bhrí go bhfuil oibrithe imirceacha neamhchosanta go díréireach ar rioscaí síceasóisialta ag an obair mar gheall ar thosca éagsúla amhail fostaíocht fhorbhásach, dálaí oibre neamhshábháilte, cóir neamhchothrom agus bacainní ar rochtain a fháil ar chearta agus mí-úsáid a thuairisciú; de bhrí go bhfuil oibrithe i staid neamhrialta an-leochaileach i leith dúshaothrú saothair, cleachtais mhí-úsáideacha agus eagla roimh fhrithbheart nó díbirt agus iad ag iarraidh a gcearta a dhearbhú; de bhrí go bhfuil na rioscaí sin thar a bheith géar in earnálacha amhail obair tí, ina bhfuil ró-ionadaíocht ag mná imirceacha;

P. de bhrí gur bacainní móra ar chosc, ar fhorfheidhmiú agus ar rochtain éifeachtach ar cheartas iad deacrachtaí maidir le haitheantas dlíthiúil a thabhairt do ghalair shíceasóisialta a bhaineann leis an obair mar thoradh ar nochtadh do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus an dualgas cruthúnais a chuirtear ar oibrithe;

Q. de bhrí go bhfuil oibrithe a thuairiscíonn éagóir, sáruithe sábháilteachta agus sláinte

ceirde nó rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, chomh maith le finnéithe díreacha agus indíreacha, neamhchosanta go háirithe ar fhrithbheartaíocht, leithlisiú, imeaglú agus pionóis ghairme;

R. de bhrí go bhfuil ról lárnach ag cosc tánaisteach maidir le sláinte oibrithe a chosaint trí luathbhrath lagú sláinte a bhaineann leis an obair a chumasú, go háirithe iad siúd a bhaineann le rioscaí síceasóisialta, agus trí idirghabháil thráthúil a áirithiú chun a ngéarú a chosc; de bhrí go n-áirítear ann, inter alia, sásraí iomchuí faireacháin, foláirimh agus tacaíochta, lena n-áirítear rochtain ar sheirbhísí sláinte ceirde agus bearta tacaíochta ábhartha; de bhrí go rannchuidíonn cur chuige struchtúrtha maidir le cosc tánaisteach le fad na neamhláithreachtaí a laghdú, le filleadh inbhuanaithe ar an obair a éascú agus le hatarlú a chosc, agus ar an gcaoi sin bearta coisctheacha príomhúla a chomhlánú;

S. de bhrí gurb é an fostóir atá freagrach as rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus nach mór aghaidh a thabhairt orthu go príomha trí bhearta coisctheacha comhchoiteanna agus eagraíochtúla seachas trí straitéisí déileála aonair;

1. á chur i bhfáth go bhfuil géarghá le creat reachtach AE a neartú maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc, a shainaithint agus a bhainistiú agus chun ardleibhéal cosanta do shláinte agus do shábháilteacht oibrithe a áirithiú;

2. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit a aithint go sainráite go n-eascraíonn galair cheirde as rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, lena n-áirítear neamhoird mheabhairshláinte, chomh maith le tionóiscí a bhaineann leis an obair, agus córais náisiúnta a oiriúnú chun galair cheirde agus tionóiscí ag an obair a aithint, a chosc agus a chúiteamh dá réir sin; á iarraidh ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar Mholadh (AE) 2022/2337 ón gCoimisiún an 28 Samhain 2022 maidir le sceideal Eorpach na ngalar ceirde agus, i gcás inar gá, é a leasú dá réir sin;

3. á iarraidh go dtabharfaí isteach sásraí chun an dualgas cruthúnais a aisiompú nó a mhaolú i gcás ina ndéanann lagú díobhálach sláinte difear d’oibrí mar gheall ar nochtadh do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair;

4. á iarraidh ar na Ballstáit a áirithiú go mbeidh measúnuithe riosca síceasóisialta éigeantach, córasach, rannpháirteach agus doiciméadaithe i gceart i ngach ionad oibre, agus go ndéanfar iad le rannpháirtíocht éifeachtach oibrithe agus a n-ionadaithe; á iarraidh go ndéanfaí dearcadh inscne-íogair agus thrasnach a chomhtháthú go córasach sna measúnuithe sin, agus idirdhealú agus neamhionannais struchtúracha á gcur san áireamh;

5. á mheabhrú go bhfuil oibleagáid ann oibrithe agus a n-ionadaithe a chur ar an eolas agus dul i gcomhairle leo ag gach céim den mheasúnú, den chosc agus den díothú riosca síceasóisialta, i gcomhréir le dlí saothair AE agus le prionsabail an idirphlé shóisialta, lena n-áirithítear rannpháirtíocht oibrithe agus a n-ionadaithe i gceapadh agus i gcur chun feidhme beart agus i bhfaireachán leanúnach ar rioscaí, trí chomhlachtaí tiomnaithe a bhunú in ionaid oibre i gcás nach ann dóibh agus trí shainchumais na gcoistí sláinte agus sábháilteachta atá ann cheana a neartú trí chearta chun saineolais a dheonú dóibh;

6. á chur i bhfios go láidir go bhfuil ról tábhachtach ag na comhpháirtithe sóisialta agus ag

an gcómhargáil maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc agus aghaidh a thabhairt orthu, trí idirphlé sóisialta struchtúrtha a áirithiú, cosaint oibrithe a neartú, agus ionaid oibre níos sláintiúla, níos sábháilte agus níos athléimní a chur chun cinn;

7. á iarraidh ar na Ballstáit oiliúint éigeantach agus leanúnach a áirithiú d'fhostóirí, do bhainisteoirí, d'oibrithe agus d'ionadaithe oibrithe maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus tosca riosca síceasóisialta, lena n-áirítear ciapadh agus foréigean, agus bearta coisctheacha;

8. á chur i bhfios go láidir a thábhachtaí atá nósanna imeachta soiléire, rúnda, neamhspleácha agus inrochtana chun aghaidh a thabhairt ar chásanna ciaptha, foréigin agus idirdhealaithe ag an obair, lena n-áirithítear cosaint i gcoinne frithbhirt agus urraim do chearta íospartach;

9. á iarraidh ar an gCoimisiún agus ar na Ballstáit cigireachtaí saothair a neartú trí íoschaighdeáin uile-Aontais a bhunú le haghaidh cigireachtaí saothair i réimse na rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, lena n-áirítear oiliúint speisialaithe, uirlisí comhchuibhithe measúnaithe agus faireacháin, agus acmhainní leormhaithe chun tacú le cosc agus forfheidhmiú éifeachtach;

10. ag tathant ar na Ballstáit bearta coisctheacha príomhúla agus tánaisteacha a ionchorprú ina straitéisí náisiúnta sláinte agus sábháilteachta ceirde, lena n-áiritheofar comhordú éifeachtach idir córais cúraim sláinte, cigireachtaí saothair agus comhpháirtithe sóisialta; leagann sí béim ar a thábhachtaí atá sé feabhas a chur ar bhailiú, ar fhaireachán agus ar thuairisciú sonraí maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus neamhláithreachtaí gaolmhara, galair cheirde agus gortuithe chun gur féidir meastóireacht níos cruinne a dhéanamh ar éifeachtacht na mbeart coisc agus idirghabhála;

11. á chur i bhfáth go bhfuil gá le beartais chuimsitheacha maidir le filleadh ar an obair lena dtacaítear le fostaithe tar éis breoiteachta nó deacrachtaí síceasóisialta; ag spreagadh na mBallstát chun cláir ath-lánpháirtithe shaincheaptha a fhorbairt, lena n-áirítear coigeartuithe san ionad oibre, sceidil sholúbtha, agus tacaíocht leanúnach sláinte ceirde; á thabhairt chun suntais a thábhachtaí atá an comhar idir fostóirí, soláthraithe cúraim sláinte agus comhpháirtithe sóisialta chun filleadh rianúil, inbhuanaithe agus cuimsitheach ar an obair a éascú, agus athiompaithe á gcosc agus dea-bhail fhadtéarmach á cur chun cinn ag an am céanna;

12. á chur i bhfáth go bhfuil gá le híoschaighdeáin maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a aithint, a chosc agus a chúiteamh, chun ilroinnt dhlíthiúil agus cosaint mhíchothrom oibrithe a sheachaint; á iarraidh ar an gCoimisiún sainmhíniú soiléir agus ceangailteach ó thaobh dlí a mholadh ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus ar thosca riosca síceasóisialta, lena gcumhdófar rioscaí a eascraíonn as eagrú na hoibre, as cleachtais deartha agus bhainistíochta, as an gcomhthéacs sóisialta agus caidrimh ag an obair agus as dálaí oibre, agus lena n-áirítear saincheisteanna amhail strus a bhaineann leis an obair, traochadh, ciapadh, foréigean agus idirdhealú;

13. á iarraidh ar an gCoimisiún, faoi dheireadh 2026, ar bhonn Airteagal 153(2), pointe (b),

agus Airteagal 153(1), pointe (a), den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, togra a thíolacadh le haghaidh treoir maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, strus agus meabhairshláinte ag an obair, lena n-áirítear íoscheanglais d'fhonn ardleibhéal coibhéiseach cosanta a bheith ann do gach oibrí san Aontas de réir na moltaí a leagtar amach san Iarscríbhinn a ghabhann leis seo;

14. á mheas gur cheart impleachtaí airgeadais an togra iarrtha a chumhdach leis na leithdháiltí buiséadacha atá ann cheana;

15. á threorú dá hUachtarán an rún seo agus na moltaí a ghabhann leis a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún agus chuig an gComhairle, agus chuig parlaimintí agus rialtais na mBallstát.

IARSCRÍBHINN A GHABHANN LEIS AN TAIRISCINT I GCOMHAIR RÚIN: MOLTAÍ MAIDIR LE hÁBHAR AN TOGRA A IARRADH

TÉACS AN TOGRA REACHTAIGH A IARRADH

Togra le haghaidh

TREOIR Ó PHARLAIMINT NA HEORPA AGUS ÓN GCOMHAIRLE

maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, strus agus meabhairshláinte ag an obair a chosc

TÁ PARLAIMINT NA HEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 153(2), pointe (b), i gcomhar le hAirteagal 153 (1), pointe (a), de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa [1],

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún [2],

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach [3],

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) D'iarr Parlaimint na hEorpa arís agus arís eile go nglacfaí treoir shonrach AE chun ardleibhéal coibhéiseach cosanta a áirithiú i gcoinne rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair do gach oibrí san Aontas.

(2) Ba cheart sainmhíniú ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus ar thosca riosca a bhaineann le heagrú, dearadh agus bainistiú na hoibre, leis an gcomhthéacs sóisialta agus coibhneasta ag an obair agus le dálaí oibre a ghlacadh ar an leibhéal Eorpach chun cinnteacht a thabhairt d'fhostóirí agus d'oibrithe.

(3) Ba cheart rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a aithint mar rioscaí ceirde de réir bhrí dhlí an Aontais maidir le sábháilteacht agus sláinte cheirde.

(4) Ba cheart cosc rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a bheith bunaithe go príomha ar bhearta comhchoiteanna agus eagraíochtúla, i gcomhréir le hordlathas an choisc, lena n-áirítear coigeartú an ualaigh oibre, am oibre, rialú post, leibhéil foirne, cleachtais bhainistíochta agus córais meastóireachta feidhmíochta. á chur i bhfáth nach

[1] IO ...
[2] IO ...
[3] Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa ...

féidir cláir oiliúna, comhairleoireachta nó folláine/folláine athléimneachta aonair a chur in ionad oibleagáidí dlíthiúla fostóirí rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc trí eagrú, dearadh agus bainistiú oibre a oiriúnú.

(5) Ba cheart do na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le smachtbhannaí éifeachtacha, comhréireacha agus athchomhairleacha i gcás sáruithe ar na cearta agus na hoibleagáidí a leagtar amach sa Treoir seo.

(6) Ba cheart d'fhostóirí a áirithiú go n-urramaíonn eagrú na hoibre, cleachtais bhainistíochta agus córais meastóireachta feidhmíochta sláinte, dínit agus cearta bunúsacha na n-oibrithe,

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar agus cuspóir

Leagtar síos leis an Treoir seo íoscheanglais chun rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc, a dhíothú nó, i gcás nach féidir é sin a dhéanamh, a laghdú.

Bunaítear leis oibleagáidí ceangailteacha eagraíochtúla, struchtúracha agus rannpháirtíochta d'fhostóirí chun meabhairshláinte agus sláinte fhisiciúil oibrithe a chosaint agus chun dálaí oibre sábháilte agus díniteacha a áirithiú.

Beidh an Treoir seo gan dochar d'fhorálacha náisiúnta agus Comhphobail atá ann cheana nó a bheidh ann amach anseo atá níos fabhraí do chosaint sábháilteachta agus sláinte oibrithe ag an obair.

Airteagal 2

Raon feidhme

Tá feidhm ag an Treoir seo maidir le hoibrithe i ngach earnáil den ghníomhaíocht eacnamaíoch, idir phoiblí agus phríobháideach.

Airteagal 3

Sainmhínithe

Chun críocha na Treorach seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

(1) Ciallaíonn 'rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair' rioscaí a bhaineann leis an obair a eascraíonn as nochtadh d'tosca riosca síceasóisialta a bhaineann le heagrú,

dearadh agus bainistiú na hoibre, an comhthéacs sóisialta agus coibhneasta ag an obair agus dálaí oibre, a d'fhéadfadh difear a dhéanamh do mheabhairshláinte agus do shláinte choirp, do shábháilteacht agus do dhínit oibrithe; d'fhéadfadh strus, traochadh, ciapadh, foréigean, neamhoird mheabhracha, andúil nó iompar féinmharfach, galair chardashoithíocha agus neamhoird mhatánchnámharlaigh a bheith mar thoradh ar na rioscaí sin, inter alia;

(2) Ciallaíonn 'strus a bhaineann leis an obair' staid brú fhisiciúil, mhothúchánach agus shíceolaíoch a eascraíonn as nochtadh fada d'éilimh oibre a sháraíonn cumas nó acmhainní oibrí; tá sé tréithrithe ní hamháin ag mothúcháin ídithe, ach freisin ag leibhéil mhéadaithe teannais, imní, nó a bheith 'ar an imeall' go leanúnach, rud a léiríonn róghníomhachtú (strus/imní) agus ídiú (tuirse);

(3) Ciallaíonn 'tosca riosca síceasóisialta' tosca riosca a bhaineann leis an obair a bhaineann le heagrú, dearadh agus bainistiú na hoibre, a comhthéacs sóisialta agus coibhneasta agus a dálaí oibre, lena n-áirítear ualach ard oibre, déine ard oibre, uaireanta fada oibre, easpa neamhspleáchais, easpa tacaíochta ó mhaoirseoirí, ciapadh, foréigean agus iompar idirdhealaitheach, éilimh arda mhothúchánacha, déine ard dhigiteach, a bheith faoi réir córais chinnteoireachta nó faireacháin uathoibrithe, spriocanna neamhréadúla;

(4) Ciallaíonn 'cosc príomhúil' bearta arb é is aidhm dóibh rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a dhíothú agus a chosc ag an bhfoinse trí oiriúnuithe ar eagrú, dearadh agus bainistiú na hoibre, agus ar dhálaí oibre;

(5) Ciallaíonn 'cosc tánaisteach' bearta arb é is aidhm dóibh torthaí díobhálacha atá ag teacht chun cinn mar thoradh ar nochtadh do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a shainaithint go luath agus a bhainistiú go tráthúil chun a ndul chun cinn a chosc, a dtionchar a laghdú, agus forbairt torthaí níos tromchúisí a sheachaint, lena n-áirítear trí scagadh, faireachán agus idirghabhálacha spriocdhírithe d'oibrithe a léiríonn comharthaí tosaigh nochta nó díobhála.

CAIBIDIL II

Oibleagáidí Fostóirí

Airteagal 4

Oibleagáid ghinearálta maidir le cosc

1. Áiritheoidh fostóirí go gcuirfear cosc ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:

(a) rioscaí a sheachaint;

(b) meastóireacht a dhéanamh ar na rioscaí nach féidir a sheachaint;

(c) na rioscaí ag an bhfoinse a chomhrac;

(d) an obair a chur in oiriúint don duine aonair, go háirithe maidir le dearadh áiteanna oibre, rogha an trealaimh oibre agus rogha na modhanna oibre agus táirgthe, d'fhonn, go háirithe, obair aontonach agus obair ar ráta oibre réamhchinntithe a mhaolú agus a n-éifeacht ar an tsláinte a laghdú;

(e) oiriúnú don dul chun cinn teicniúil;

(f) an chontúirt a athsholáthar leis an neamhchontúirteach nó leis an gcontúirt is lú;

(g) beartas coisctheach comhleanúnach foriomlán a fhorbairt lena gcumhdaítear an teicneolaíocht, eagrú na hoibre, dálaí oibre, caidrimh shóisialta agus tionchar na dtosca a bhaineann leis an timpeallacht oibre;

(h) tosaíocht a thabhairt do bhearta cosanta comhchoiteanna ar bhearta cosanta aonair;

(i) treoracha iomchuí a thabhairt do na hoibrithe.

2. Áiritheoidh fostóirí go ndéanfar acmhainní eagraíochtúla a thacaíonn le cosc príomhúil, lena n-áirítear tacaíocht bhainistíochta, rannpháirtíocht oibrithe agus rochtain ar oiliúint, a chur ar fáil go héifeachtach do gach oibrí.

Cuirfidh siad oiliúint rialta agus leordhóthanach ar fáil freisin d'oibrithe, do bhainisteoirí agus do mhaoirseoirí maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus tosca riosca a bhaineann le heagrú, dearadh agus bainistiú na hoibre, an comhthéacs sóisialta agus coibhneasta ag an obair, agus dálaí oibre, agus bearta coisctheacha.

3. Déanfaidh fostóirí cód iompair a ghlacadh agus a chur chun feidhme lena saineofar agus lena dtoirmeascfar foréigin, iompar ciaptha agus iompar idirdhealaitheach a bhaineann an bonn de dhínit, de shláinte nó d'fholláine oibrithe.

4. Cuirfidh fostóirí bearta coisctheacha tánaisteacha iomchuí chun feidhme freisin, lena n-áirítear sásraí luathbhraite, rochtain ar sheirbhísí sláinte ceirde, agus tacaíocht thráthúil d'oibrithe atá neamhchosanta ar rioscaí síceasóisialta.

Airteagal 5

Measúnú riosca síceasóisialta éigeantach

1. Déanfaidh fostóirí measúnú riosca síceasóisialta uair sa bhliain ar a laghad agus aon uair a tharlaíonn athruithe suntasacha ar eagrú na hoibre agus ar athstruchtúrú eagraíochtúil.

2. Leis an measúnú riosca síceasóisialta, déanfar meastóireacht ar thosca riosca síceasóisialta lena n-áirítear ualach oibre, déine oibre, easpa neamhspleáchais, uaireanta oibre fada, easpa luaíochtaí agus aitheantais iomchuí mar thoradh ar dhrochchórais feidhmíochta agus meastóireachta, éilimh mhothúchánacha, nochtadh d'iompar sóisialta díobhálach, neamhshlándáil poist, cur isteach ar an obair is saoil, nascacht dhigiteach lasmuigh den am oibre, nó a bheith faoi réir córais chinnteoireachta nó faireacháin uathoibrithe;

Beidh an measúnú sin bunaithe ar mhodhanna atá bailíochtaithe go heolaíoch.

3. Le linn dóibh an measúnú riosca síceasóisialta a dhéanamh, áiritheoidh fostóirí rannpháirtíocht éifeachtach ionadaithe na n-oibrithe agus na gceardchumann agus go nglacfaidh na seirbhísí cosanta agus coisctheacha le haghaidh rioscaí síceasóisialta arna n-ainmniú de bhun Airteagal 15 páirt i rith an phróisis ar fad.

4. Déanfar torthaí an mheasúnaithe a dhoiciméadú agus a chur in iúl do gach oibrí san ionad oibre ar bhealach inrochtana.

Airteagal 6

Plean gníomhaíochta bliantúil

1. Ar bhonn an mheasúnaithe riosca shíceasóisialta, glacfaidh fostóirí plean gníomhaíochta bliantúil ina leagfar amach bearta nithiúla chun rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc, a dhíothú nó a laghdú. Déanfaidh fostóirí cur i bhfeidhm an phlean gníomhaíochta bhliantúil a chur chun feidhme agus déanfaidh siad faireachán agus meastóireacht air.

2. Áireofar an méid seo a leanas sa phlean gníomhaíochta, i gcás inarb ábhartha:

   (a) bearta chun an t-ualach oibre iomarcach, ganntanais lucht saothair, déine oibre a laghdú agus obair aontonach a laghdú;

   (b) teorainneacha ar ragobair agus ar uaireanta oibre nach féidir a thuar;

   (c) an ceart chun dícheangail a chur chun feidhme go héifeachtach;

   (d) bearta chun iompar sóisialta mí-úsáideach amhail ciapadh, bulaíocht agus foréigean a chosc;

   (e) rialacha lena rialaítear faireachán digiteach, faireachas digiteach agus úsáid na hintleachta saorga chun nochtadh oibrithe do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc;

   (f) bearta arb é is aidhm dóibh infhaighteacht leathnaithe agus cultúir oibre ‘i gcónaí’ a chosc, lena n-áirítear coimircí teicniúla agus eagraíochtúla;

   (g) bearta spriocdhírithe le haghaidh earnálacha, gairmeacha beatha agus grúpaí oibrithe a shainaithnítear mar oibrithe a bhfuil riosca níos airde ag baint leo, lena n-áirítear seirbhísí sláinte, seirbhísí riaracháin phoiblí agus seirbhísí atá dírithe ar chliaint;

   (h) bearta le haghaidh luath-idirghabhála agus tacaíochta, lena n-áirítear rochtain ar chomhairleoireacht, obair leantach maidir le sláinte cheirde agus sásraí lena n-éascaítear filleadh inbhuanaithe ar an obair.

3. Beidh an plean gníomhaíochta faoi réir a fhormheasta ag na seirbhísí cosanta agus coisctheacha ábhartha le haghaidh rioscaí síceasóisialta arna n-ainmniú de bhun

Airteagal 15. Beidh ionadaithe oibrithe agus ceardchumainn rannpháirteach go cuí agus go córasach i ndearadh, i gcur chun feidhme agus i meastóireacht an phlean sin.

4. Déanfaidh fostóirí gach beart is gá chun rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair arna sainaithint tríd an measúnú riosca a chosc, a dhíothú nó a laghdú.

Airteagal 7

Atheagrú oibre agus athrú teicneolaíochta

Beidh aon athstruchtúrú, atheagrú oibre nó tabhairt isteach teicneolaíochtaí faireachais nó bainistíochta digití faoi réir measúnú riosca síceasóisialta roimh ré.

CAIBIDIL III

CEARTA OIBRITHE

Airteagal 8

An ceart chun timpeallacht oibre atá sábháilte ó thaobh na síceolaíochta de agus chun seirbhísí tacaíochta ábhartha

Beidh sé de cheart ag oibrithe timpeallacht oibre atá sábháilte ó thaobh na síceolaíochta de a bheith acu nach nochtar iad do rioscaí síceasóisialta leanúnacha a bhaineann leis an obair agus do chleachtais dhíghrádaithe nó uirískithe a bhféadfadh tionchar diúltach suntasach a bheith acu ar a sláinte fhisiciúil agus mheabhrach.

Airteagal 9

An ceart chun filleadh ar an obair dá dtugtar tacaíocht tar éis díobháil de dheasca nochtadh do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair

Oibrithe a bhí as láthair ón obair mar gheall ar laguithe sláinte a bhaineann le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, lena n-áirítear strus a bhaineann leis an obair, traochadh, ciapadh nó foréigean, beidh sé de cheart acu filleadh ar an obair ar bhonn tacaithe agus inbhuanaithe.

Áiritheoidh fostóirí go n-eagrófar an filleadh ar an obair ar bhealach lena gcosnófar sláinte an oibrí agus lena gcuirfear cosc ar atarlú na rioscaí a chuir leis an neamhláithreacht.

Beidh an ceart sin mar chuid d'oibleagáidí an fhostóra faoi chuimsiú rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc go tánaisteach agus go treasach.

Airteagal 10

Plean aonair um fhilleadh ar an obair

1. Sula n-atosóidh oibrí a chuid dualgas tar éis tréimhse neamhláithreachta a bhaineann le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, bunóidh an fostóir plean aonair um fhilleadh ar an obair.

2. Déanfar an plean a fhorbairt i gcomhar leis an oibrí lena mbaineann, le seirbhísí sláinte ceirde agus le hionadaithe oibrithe, i gcás inarb iomchuí.

Sonrófar ann, i gcás inarb ábhartha:

a) atosú na hoibre de réir a chéile;

b) oiriúnuithe sealadacha nó buana ar chúraimí nó ar ualach oibre;

c) na coigeartuithe ar am oibre nó ar eagrú oibre;

d) na bearta lena dtugtar aghaidh ar na rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a raibh tionchar diúltach acu ar a sláinte.

Airteagal 11

Bearta leantacha agus atarlú a chosc

Áiritheoidh fostóirí go ndéanfar obair leantach go tráthrialta le linn na tréimhse um fhilleadh ar an obair, lena n-áirítear an fhéidearthacht an plean um fhilleadh ar an obair a athbhreithniú agus a oiriúnú.

I gcás inar gá, déanfaidh fostóirí bearta eagraíochtúla chun aghaidh a thabhairt ar na tosca riosca síceasóisialta a rannchuidigh le neamhláithreacht an oibrí.

Oibrithe a fhilleann tar éis neamhláithreacht a bhaineann le rioscaí a bhaineann leis an obair, ní fhulaingeoidh siad idirdhealú ná cóir dhíobhálach mar thoradh ar a neamhláithreacht.

Cuirfear na torthaí ó phróisis um fhilleadh ar an obair san áireamh i measúnú riosca síceasóisialta agus i mbearta coisctheacha an fhostóra, d'fhonn atarlú a chosc agus dálaí oibre a fheabhsú.

Airteagal 12

An ceart chun tuairisciú agus cosaint i gcoinne frithbhirt

Beidh sé de cheart ag oibrithe rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a thuairisciú, lena n-áirítear rioscaí gan ainm.

Ní fhulaingeoidh aon oibrí frithbheart, idirdhealú ná míbhuntáiste mar thoradh ar thuairisciú den sórt sin.

Beidh feidhm ag an Airteagal seo gan dochar do Threoir (AE) 2019/1937.

Airteagal 13

An ceart chun dícheangail

Ní cheanglófar ar oibrithe cumarsáid ná cúraimí a bhaineann leis an obair a dhéanamh lasmuigh dá n-am oibre.

Áiritheoidh fostóirí go dtacóidh uirlisí digiteacha agus eagrú oibre le feidhmiú éifeachtach an chirt sin.

Airteagal 14

An ceart chun faisnéise, comhairliúcháin agus rannpháirtíochta

Cuirfear oibrithe agus a n-ionadaithe ar an eolas, rachfar i gcomhairle leo agus beidh siad rannpháirteach ag gach céim de mheasúnú, cosc, faireachán agus díothú rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair.

Áiritheoidh fostóirí go gcuirfear oibrithe ar an eolas go soiléir agus go rialta faoi rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus faoi na bearta atá i bhfeidhm chun iad a chosc agus a dtionchar diúltach a mhaolú.

Tabharfar aird ar leith ar a áirithiú go dtuigeann gach oibrí go n-eascraíonn rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair as nochtadh d’fhachtóirí riosca síceasóisialta, agus cineál na bhfachtóirí sin.

CAIBIDIL IV

IONADAÍOCHT AGUS RANNPHÁIRTÍOCHT NA NOIBRITHE

Airteagal 15

Seirbhísí cosanta agus coisctheacha le haghaidh rioscaí síceasóisialta

1. Ainmneoidh fostóirí oibrí amháin nó níos mó chun gníomhaíochtaí a dhéanamh a bhaineann le rioscaí síceasóisialta a chosc agus a bhainistiú laistigh den ghnóthas agus/nó den bhunaíocht.

2. Ní chuirfear na hoibrithe ainmnithe faoi aon mhíbhuntáiste mar gheall ar a ngníomhaíochtaí a bhaineann le rioscaí síceasóisialta a chosc. Tabharfar am leordhóthanach dóibh agus cuirfear na hacmhainní iomchuí ar fáil dóibh chun a

ndualgais a chomhlíonadh.

3. I gcás nach bhfuil na hinniúlachtaí chun na gníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1 a dhéanamh ar fáil laistigh den ghnóthas agus/nó den bhunaíocht, liostóidh an fostóir seirbhísí seachtracha inniúla nó daoine a bhfuil saineolas acu ar rioscaí síceasóisialta.

4. I gcásanna den sórt sin, cuirfidh an fostóir na seirbhísí nó na daoine sin ar an eolas faoi na tosca ábhartha uile arb eol go ndéanann siad difear, nó a bhfuil amhras ann go ndéanann siad difear, do mheabhairshláinte agus d'fholláine oibrithe, lena n-áirítear eagrú oibre, dálaí oibre, agus caidreamh idirphearsanta ag an obair.

5. I ngach cás:

— ní mór na cumais, an oiliúint agus na modhanna is gá a bheith ag na hoibrithe ainmnithe i réimse an choisc rioscaí síceasóisialta;

— ní mór na hinniúlachtaí agus na hacmhainní gairmiúla is gá a bheith ag na seirbhísí seachtracha nó ag na daoine a rachfar i gcomhairle leo; agus

— beidh líon na n-oibrithe ainmnithe agus na seirbhísí seachtracha nó na ndaoine a rachfar i gcomhairle leo leordhóthanach, agus méid an ghnóthais agus/nó na bunaíochta, cineál na ngníomhaíochtaí, agus leibhéal agus dáileadh an nochta do rioscaí síceasóisialta á gcur san áireamh.

6. Féadfaidh oibrí amháin nó níos mó, seirbhís inmheánach, nó seirbhísí seachtracha rioscaí síceasóisialta a chosc. Oibreoidh na gníomhaithe sin i gcomhar le chéile i gcás inar gá chun cur chuige comhleanúnach agus éifeachtach a áirithiú.

7. Féadfaidh na Ballstáit, i bhfianaise chineál na ngníomhaíochtaí agus mhéid na ngnóthas, na catagóirí gnóthas a shainiú ina bhféadfaidh an fostóir, ar choinníoll go bhfuil sé inniúil, freagracht a ghlacadh as na bearta dá dtagraítear i mír 1.

8. Cinnfidh na Ballstáit an méid seo a leanas:

— na cumais agus na cáilíochtaí is gá i réimse an choisc rioscaí síceasóisialta;

— an líon leordhóthanach daoine nó seirbhísí is gá chun na cúraimí sin a dhéanamh.

Airteagal 16

Comhairliúchán agus rannpháirtíocht oibrithe

1. Áiritheoidh an fostóir go rachfar i gcomhairle le hoibrithe agus/nó lena n-ionadaithe agus go gceadófar dóibh páirt a ghlacadh i bpléití ag gach céim de rioscaí síceasóisialta a chosc agus a bhainistiú.

2. Bainfidh comhairliúchán agus rannpháirtíocht den sórt sin leis an méid seo a leanas go háirithe:

— rioscaí síceasóisialta a shainaithint agus a mheasúnú;

— bearta coisctheacha agus pleananna gníomhaíochta a cheapadh, a phleanáil agus a chur chun feidhme;

— faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na mbeart sin;

— feabhas leanúnach a chur ar bheartais agus ar chleachtais a bhaineann le rioscaí síceasóisialta.

3. Tabharfar an fhaisnéis, an oiliúint agus na modhanna is gá d'oibrithe agus/nó dá n-ionadaithe chun páirt éifeachtach a ghlacadh sna próisis dá dtagraítear i mír 2.

4. Déanfar an rannpháirtíocht in am trátha agus ar bhealach fóinteach, rud a chuirfidh ar chumas oibrithe agus/nó a n-ionadaithe rannchuidiú leis an gcinnteoireacht agus le bearta iomchuí a fhorbairt.

5. Beidh feidhm ag forálacha an Airteagail seo gan dochar do dhlíthe agus do chleachtais náisiúnta a bhaineann le faisnéis, comhairliúchán agus rannpháirtíocht oibrithe.

CAIBIDIL V

FORFHEIDHMIÚ, INIÚCHTAÍ AGUS SMACHTBHANNAÍ

Airteagal 17

Cigireachtaí saothair

Áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfear cumhachtaí, oiliúint, saineolas, uirlisí agus acmhainní leordhóthanacha ar fáil d'údaráis cigireachta saothair i réimse na rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, lena n-áirítear d'fhonn na rioscaí sin a shainaithint, a mheasúnú agus a imscrúdú go héifeachtach.

Airteagal 18

Toimhde dhlíthiúil agus dualgas cruthúnais

1. Áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina suíonn oibrí fíorais ónar féidir a thoimhdiú go raibh siad neamhchosanta ar tosca riosca síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus gur fhulaing siad lagú sláinte atá comhoiriúnach leis an nochtadh sin, go dtoimhdeofar go mbaineann an lagú leis an obair.

2. I gcásanna den sórt sin, aistreoidh an dualgas cruthúnais chuig an bhfostóir, a léireoidh an méid seo a leanas:

(a) rinneadh bearta coisctheacha iomchuí i gcomhréir leis an Treoir seo; agus

(b) nach bhfuil baint ag an lagú sláinte le dálaí oibre.

3. Féadfaidh na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le forálacha níos fabhraí, lena n-áirítear sásraí chun an dualgas cruthúnais a mhaolú.

Airteagal 19

Faireachán agus bailiú sonraí

Déanfaidh an Coimisiún Eorpach, i gcomhar leis an bhForas Eorpach chun Dálaí Maireachtála agus Oibre a Fheabhsú (Eurofound) agus leis an nGníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht agus Sláinte ag an Obair (EU-OSHA), faireachán ar threochtaí i rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair ar fud na mBallstát, chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtacht na Treorach seo.

Airteagal 20

Smachtbhannaí

Déanfaidh na Ballstáit na rialacha a bhaineann leis na smachtbhannaí is infheidhme maidir le sáruithe ar fhorálacha náisiúnta arna nglacadh de bhun na Treorach seo a leagan síos agus glacfaidh siad gach beart is gá chun a áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad. Beidh na smachtbhannaí dá bhforáiltear éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na rialacha sin agus na bearta sin gan mhoill agus tabharfaidh siad fógra dó, gan mhoill, faoi aon leasú ina dhiaidh sin a dhéanfaidh difear dóibh.

CAIBIDIL VI

Forálacha Críochnaitheacha

Airteagal 21

Neamh-chúlchéimniú

Ní bheidh cur chun feidhme na Treorach seo ina fhoras chun an leibhéal cosanta a thugtar cheana féin d’oibrithe a laghdú.

Ní dhéanfaidh an Treoir seo difear do shaincheart na mBallstát forálacha reachtaíochta, rialúcháin nó riaracháin atá níos fabhraí d’oibrithe a chur i bhfeidhm nó a thabhairt isteach nó spreagadh nó cead a thabhairt comhaontuithe comhchoiteanna atá níos fabhraí d’oibrithe a chur i bhfeidhm.

Airteagal 22

Cur chun feidhme

1. Déanfaidh na Ballstáit, i gcomhréir lena ndlí agus lena gcleachtas náisiúnta, bearta leordhóthanacha chun rannpháirtíocht éifeachtach na gcomhpháirtithe sóisialta a áirithiú agus chun an t-idirphlé sóisialta a chur chun cinn agus a fheabhsú d'fhonn an Treoir seo a chur chun feidhme.

2. Féadfaidh na Ballstáit cur chun feidhme na Treorach seo a chur ar iontaoibh na gcomhpháirtithe sóisialta go comhpháirteach i gcás ina n-iarrann na comhpháirtithe sóisialta é sin a dhéanamh agus ar choinníoll go ndéanann na Ballstáit gach beart is gá chun a áirithiú gur féidir leo na torthaí atá á lorg faoin Treoir seo a ráthú i gcónaí.

3. Ní mór neamhspleáchas na gcomhpháirtithe sóisialta a urramú. Ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann cead a thabhairt do na comhpháirtithe sóisialta, faoi choinníollacha sonracha, comhaontuithe comhchoiteanna atá éagsúil le forálacha áirithe den Treoir seo a choinneáil ar bun, a chaibidliú, a thabhairt i gcrích agus a fhorfheidhmiú, agus cosaint fhoriomlán oibrithe á hurramú ag an am céanna.

Airteagal 23

Trasuí

Na forálacha reachtaíochta, rialúcháin agus riaracháin is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh, déanfaidh na Ballstáit iad a thabhairt i bhfeidhm laistigh de 2 bhliain tar éis a teacht i bhfeidhm. Déanfaidh siad téacs phríomhbhearta an dlí náisiúnta a ghlacfaidh siad sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo a chur in iúl don Choimisiún.

RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN

Is dúshlán méadaitheach iad rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair don tsábháilteacht agus don tsláinte cheirde san Aontas Eorpach. Mar gheall ar athruithe móra ar eagrú na hoibre, ar chleachtais bhainistíochta agus ar dhálaí fostaíochta, tá méadú suntasach tagtha ar nochtadh do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair ar fud earnálacha agus gairmeacha. Is toradh iad na rioscaí sin go príomha ar eagrú, dearadh agus bainistiú na hoibre, agus ar an gcomhthéacs sóisialta agus coibhneasta ina ndéantar an obair agus ar dhálaí oibre.

Is tosca riosca síceasóisialta aitheanta as a dtagann rioscaí síceasóisialta iad ualaí oibre iomarcacha agus déine oibre, easpa neamhspleáchais, uaireanta fada oibre, éiginnteacht fostaíochta, iompraíochtaí sóisialta díobhálacha, agus easpa luaíochtaí agus aitheantais iomchuí a eascraíonn as drochchórais feidhmíochta agus meastóireachta. Cuireann na tosca sin le strus, traochadh, ciapadh, foréigean agus idirdhealú a bhaineann leis an obair, a bhfuil iarmhairtí tromchúiseacha agus fadtéarmacha acu ar mheabhairshláinte agus ar shláinte choirp oibrithe, lena n-áirítear neamhoird imní, dúlagar, galair chardashoithíocha agus éagumas oibre fadtéarmach. Chomh maith lena dtionchar ar an duine, tá costais shuntasacha shóisialta agus eacnamaíocha nasctha le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, lena n-áirítear neamhláithreacht, imeacht ón margadh saothair agus táirgiúlacht laghdaithe.

Le creat reatha an Aontais maidir le sábháilteacht agus sláinte cheirde, go háirithe Treoir 89/391/CEE, bunaítear prionsabail ghinearálta maidir le cosc ach ní dhéantar foráil ann maidir le forálacha atá sonrach, ceangailteach nó comhchuibhithe go leor lena dtugtar aghaidh ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair. Ina theannta sin, tá cur chun feidhme chomhaontuithe na gcomhpháirtithe sóisialta Eorpacha maidir le strus a bhaineann leis an obair agus maidir le ciapadh agus foréigean ag an obair fós míchothrom ar fud na mBallstát agus na n-earnálacha, rud a fhágann go bhfuil leibhéil éagsúla cosanta ann d'oibrithe.

Tá na forbairtí is déanaí a bhaineann leis an digitiú tar éis rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a threisiú a thuilleadh. Tá méadú ag teacht ar an úsáid a bhaintear as teicneolaíochtaí digiteacha, as bainistiú algartamach, as an intleacht shaorga agus as córais faireacháin feidhmíochta uathoibrithe, rud a chuir leis an teicneolaíocht, leis an diansaothrú oibre, leis an leithlisiú sóisialta agus leis an neamhspleáchas laghdaithe. Is ábhar imní iad na forbairtí sin maidir leis an ngá atá lena áirithiú go leanfaidh eagrú na hoibre de bheith in oiriúint d'oibrithe, i gcomhréir le bunphrionsabail na sábháilteachta agus na sláinte ceirde.

Léiríonn an fhianaise go bhfuil nochtadh do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair dáilte go míchothrom. Déantar difear díréireach do ghrúpaí áirithe oibrithe, lena n-áirítear mná, oibrithe óga agus oibrithe níos sine, oibrithe i bhfostaíocht fhorbhásach, foireann bhainistíochta agus oibrithe atá faoi réir dianfhaireachán feidhmíochta. Léiríonn an nochtadh díréireach sin éagothromaíochtaí struchtúracha, míchothromaíochtaí cumhachta agus cleachtais idirdhealaitheacha laistigh d'eagrú na hoibre. Dá bhrí sin, chun aghaidh a thabhairt ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair, ní mór dearcadh atá íogair ó thaobh inscne de agus trasnach a chomhtháthú i mbeartais choisc.

Leagtar béim sa tuarascáil freisin ar na dúshláin a bhaineann le haitheantas dlíthiúil a thabhairt do ghalair a bhaineann leis an obair a eascraíonn as nochtadh do rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair agus as an dualgas cruthúnais a chuirtear ar oibrithe. Cuireann na deacrachtaí sin bac ar chosc, ar fhorfheidhmiú agus ar rochtain éifeachtach ar an gceartas. D'fhéadfadh galair cheirde a bheith mar thoradh ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann

leis an obair, lena n-áirítear neamhoird mheabhairshláinte, chomh maith le tionóiscí a bhaineann leis an obair, ach tá córais aitheantais agus chúitimh fós ilroinnte ar fud na mBallstát.

Ní mór cosc éifeachtach ar rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a bheith bunaithe go príomha ar bhearta comhchoiteanna agus eagraíochtúla, i gcomhréir le hordlathas an choisc. Leagtar béim i dtaighde agus i dtreoir ó ghníomhaireachtaí an Aontais ar a thábhachtaí atá próisis rannpháirtíochta measúnaithe riosca agus rannpháirtíocht éifeachtach oibrithe agus a n-ionadaithe. Ní féidir straitéisí déileála aonair ná tionscnaimh folláine/folláine a chur in ionad oibleagáidí fostóirí eagrú oibre agus dálaí oibre a oiriúnú.

Ar deireadh, leagtar béim sa tuarascáil seo ar an ngá atá le cur chuige níos comhleanúnaí agus níos comhchuibhithe ón Aontas maidir le rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair. Iarrann sí ar an gCoimisiún togra a thíolacadh le haghaidh treoir shonrach ón Aontas lena mbunaítear íoscheanglais cheangailteacha chun rioscaí síceasóisialta a bhaineann leis an obair a chosc, a aithint agus a bhainistiú. Tá gá le tionscnamh den sórt sin chun ardleibhéal coibhéiseach cosanta a áirithiú do gach oibrí san Aontas, do phrionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta.

IARSCRÍBHINN: DEARBHÚ IONCHUIR

I gcomhréir le hAirteagal 8 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis na Rialacha Nós Imeachta, dearbhaíonn an rapóirtéir go bhfuil ionchur curtha san áireamh aici ina thuarascáil ar shaincheisteanna a bhaineann le hábhar an chomhaid a fuair sí, le linn ullmhú na dréacht-tuarascála, ó na hionadaithe leasa seo a leanas a thagann faoi raon feidhme an Chomhaontaithe Idirinstitiúidigh maidir le clár trédhearcachta sainordaitheach[1], nó ó na hionadaithe údarás poiblí tríú tíortha seo a leanas, lena n-áirítear a misin taidhleoireachta agus a n-ambasáidí:

1. Ionadaithe leasa a thagann faoi raon feidhme an Chomhaontaithe Idirinstitiúidigh maidir le clár trédhearcachta sainordaitheach
European Trade Union Confederation (ETUC)
European Trade Union Institute (ETUI)
Industriall
Eurocadres
Eurofound
European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA)
European Public Service Union (EPSU)
Mental Health Europe
UNESSA
IDF Europe
ESMO
SGI
2. Ionadaithe ó údaráis phoiblí tríú tíortha, lena n-áirítear a misin taidhleoireachta agus a n-ambasáidí
Ionadaí ar bith

Is faoi fhreagracht eisiach an rapóirtéara a dhéantar an liosta thuas a tharraingt suas.

I gcás ina sainaithnítear daoine nádúrtha ar an liosta de réir a n-ainm, a bhfeidhme nó an dá cheann, dearbhaíonn an rapóirtéir go ndearna sí Fógra Cosanta Sonraí Pharlaimint na hEorpa Uimh. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) a chur faoi bhráid na ndaoine nádúrtha lena mbaineann, ar fógra é lena leagtar amach na coinníollacha is infheidhme maidir le próiseáil a sonraí pearsanta agus na cearta a bhaineann leis an bpróiseáil sin.

[1] Comhaontú Idirinstitiúideach an 20 Bealtaine 2021 idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontais Eorpaigh agus an Coimisiún Eorpach maidir le clár trédhearcachta sainordaitheach (IO L 207, 11.6.2021, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).